

Koncepcja srebrnej gospodarki. Kontrowersje wokół jej rozumienia, akceptacji oraz implementacji

Tezy wystąpienia na seminarium Rady Naukowej PTE
i Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN – 14.06.2016

Zmiany demograficzne, polegające na starzeniu się populacji (dłuższe życie coraz liczniejszych grup ludności) mają charakter uniwersalny. Towarzyszą im liczne zjawiska niekorzystnie wpływające na rozwój: niszczenie środowiska naturalnego, nadmierna konsumpcja, straty żywności, niezdrowy styl życia, niespołeczne zachowania (indywidualizm) i nierówności. W gospodarce mamy do czynienia z sekularnym trendem stagnacji (coraz niższe stopy zwrotu). Zmiany te tworzą nowe wyzwania tak dla gospodarki, polityki społecznej oraz ochrony zdrowia.

Jedną z odpowiedzi na wyzwanie demograficzne jest koncepcja srebrnej gospodarki. W definicji politycznie zaangażowanej koncepcja ta oznacza włączenie sektorów gospodarczych i aktywności ekonomicznej do zaspokajania potrzeb starszej generacji, aby podtrzymywać i wydłużać jej aktywność i przyczyniać się do lepszej jakości życia. Seniorzy najbliższych lat będą znacznie bardziej niż wcześniej aktywni jako pracownicy, producenci, a przede wszystkim – konsumenci. Powstaną rynki dóbr (produktów i usług) dla starszych konsumentów, nowe miejsca pracy i nowe technologie.

Szczególną rolę w srebrnej gospodarce tworzy sektor zdrowia. Koncepcji srebrnej gospodarki towarzyszą strategie aktywnego starzenia się, zdrowego starzenia się, zmian systemowych w duchu: ‘zdrowie we wszystkich politykach’ oraz zintegrowanej polityki zdrowotnej i socjalnej.

Wdrażanie koncepcji srebrnej gospodarki i aktywnego starzenia się napotyka na trudności związane z generalnymi cechami zawodności państwa, którego rola regulacyjna i wspierająca jest tu zasadnicza. W polskich warunkach trudności te są ostrzejsze. Najwyższa wśród krajów europejskich dynamika starzenia się w nadchodzących latach zderza się ze słabnącymi mechanizmami stabilnego zabezpieczenia społecznego i relatywnie niskimi wydatkami na ochronę zdrowia. Polityka państwa w zasadniczym stopniu skoncentrowana na celach politycznych, nie daje odpowiedzi na stojące wyzwania. Przy tym głos niezależnych ekspertów z ogromnym trudem przebija się zarówno do sfery politycznej, jak i szerzej – publicznej.